

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКО - РЕФОРМОВАНА ЦЕРКВА

Христос Воскрес

Воістину Воскрес

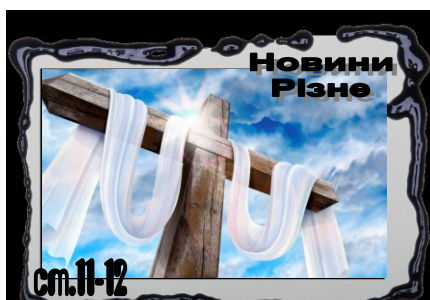
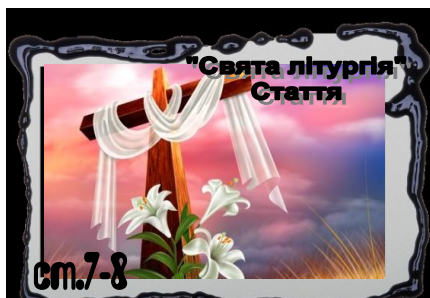

Чи не палало нам серце?

Луки 24:13-35

Поміркуймо про ті події, які були після воскресіння Ісуса. Це ми зараз знаємо з Євангелії, що Бог воскресив Ісуса з мертвих, це ми зараз у цей момент радіємо, що Ісус переміг смерть. Це в наш час люди з самого ранку збираються по церквах, щоб прославити воскреслого Господа. Але не такими були учні Христові. Їх настрої цього дня був дуже поганий, вони були сумні і налякані. Минуло три дні, як вони втратили єдину надію – людину, на яку покладали сподівання і думали, що саме Він буде Спасителем. З дні тому на хресті був розп'ятий їх Учитель. Всі думали, що саме Він буде їх спасителем, врятує їх від влади Риму. Але чомусь Ісуса схопили і вбили. Разом з Ісусом у апостолів померли всі надії.

Ці події дуже засмутили всіх учнів Христових. Хтось із них заходився в будинках в Єрусалимі, а хтось навіть не дочекавшись третього дня, просто пішов додому у своє рідне село, як, наприклад, ті двоє подорожніх, про яких ми читали. Чомусь ніхто навіть не згадав про слова Ісуса про воскресіння, чомусь всі забули такий важливий момент. Вони думали, що на цьому все скінчилося, тому і йшли додому.

Уявімо собі цю картину з двома подорожніми, які їдуть в село Емаус, за 10 кілометрів від Єрусалиму. Серця цих людей в глибокому смутку, вони все ще не можуть забути, як схопили їхнього Учителя, як знущалися над Ним, як Його розп'яли. Їхні серця боліли: «Як таке може бути, чому?» – говорили вони один одному. «А пам'ятаєш, скільки чудес цей чоловік зробив? Пам'ятаєш, коли Він нагодував 5000 людей? Або, коли Ісус зробив так, що Петро міг йти по воді? Ми всі поді повірити не могли, що таке може бути. А ти пам'ятаєш ті слова Ісуса на хресті, коли Він молився за людей? Ти чув ці слова? А знаєш, що Він сказав розбійнику, який був розп'ятий поруч Нього? А ти знаєш останні слова нашого Вчителя? Це було слово „Звершилося“, а що воно означає, що все скінчилося? Напевно ні, але Він і так помер, а ми думали, що Він і є Той Спаситель, про якого звіщали пророки. Отже, Він не Той. Значить, треба чекати іншого.» Можливо, саме такою була розмова тих двох подорожніх на шляху додому.

Але, коли ці двоє вели таку розмову, вони ї не помітили, як до них підійшов їх Вчитель, хоча спочатку вони цього так і не зрозуміли. Як написано у 16 вірші: «Очі ж їхні були стримані, щоб

Його не пізнали.” Тут виникає дивне запитання: чому вони не відразу пізнали Ісуса, чому їхні очі були стримані від того, щоб дачити Його? Думаю, щось важливе було в цьому. Для Ісуса важливіше було дати зрозуміти людям, хто Він є, аніж просто показати Себе. Розумієте, Ісус умовно відкриває їм не очі, а Писання і каже: «Дивіться туди і там ви Мене побачите! Там ви побачите, що я мав зробити для вас. Саме там все написано про Мене.»

Отже ми читаємо про те, що Господь приєднався до Своїх учнів і далі, до самого села, вони йшли разом. Коли Ісус почув про що ці люди говорять, Він запитав: «Що за речі такі, що про них між собою в дорозі міркуєте, і чого ви сумні?» Це запитання незнайомця дуже здивувало учнів. Вони не могли повірити, що в Єрусалимі є такий, хто не чув про розп'яття Ісуса. Адже всі про це знали. І тоді один з учнів на ім'я Клеопа сказав: «Ти хіба тут у Єрусалимі єдиний захожий, що не знає, що сталося в нім цими днями?»

(24:18) Далі учні розповіли про їх журбу, про те, що їх найбільше турбувало – смерть Учителя, про його поховання і про свої втрачені надії: «А ми сподівались були, що Це Той, що має Ізраїль визволити.» (24:21) Однак це не Той, бо Його вже немає, а ми далі в неволі у римлян. І навіть три дні вже минуло і нічого не сталося. Хоча сьогодні наші жінки були коло гробу, і не знайшли тіла нашого Вчителя. Вони сказали нам, що Ангели з'явилися їм і сказали, що Він живий. І дійсно, коли пішли дехто з наших учнів, то не побачили там Його тіла.

Це все розповіли двоє учнів для свого «незнайомця». Але далі сталося щось незрозуміле для них. Слухаючи такі речі, Ісус почав їм докоряти за їх невірство. Складалося таке враження, що учні знали про Спасителя з Писання, дачили все те, що зробив Ісус, але повірити вони не змогли, не змогли прийняти те серцем. Тому Ісус і каже: «О, безумні й запеклого серця, щоб повірити всьому, про що сповіщали Пророки!» І тоді Господь ніби умовно відкриває для них Писання і від Мойсея, і аж до пророків почав пояснювати про Спасителя. Я не знаю, які тексти цитував Ісус, але Він хотів, щоб учні, і всі ми запам'ятали, що саме Він є центром всієї Біблії. Якщо ми будемо звертати на це увагу, тоді зрозуміємо, що написано в Біблії. Але якщо ми втрачимо Ісуса з центру уваги, тоді Біблія стане нудною і незрозумілою книгою. Можливо, Ісус говорив про Свої народження, страждання, смерть те, що було всім відомо, але ніхто на це не звертав уваги.

Слова, сказані Ісусом, відносилися майже до всіх учнів Христових, які три роки провели зі своїм Учителем, Спасителем, але так нічого не зрозуміли. «О, безумні й запеклого серця!» Як правильно ці слова відносяться і до багатьох людей сьогодні, які також мають запеклі серця, щоб повірити в Ісуса, прийняти Його як Спасителя.

Ми можемо собі уявити далі, як ці двоє учнів з увагою слухали слова Ісуса. Вони забули геть про все на світі, і поступово з їхніх очей спадало те покривало, яке не давало їм пізнати Господа, і на душі ставало приємно. Пізніше вони сказали: «Чи не палало нам серце обом, коли промовляв Він до нас по дорозі, і коли виясняв нам Писання?...” Тепер нарешті вони зрозуміли, навіщо були ті смерть, воскресіння. Лише тепер вони згадали про жінок, які зранку прийшли від гробу і сказали, що він порожній, лише тепер вони повірили. Їм дедалі більше хотілося слухати цього „незнайомця”, в них

ще було багато запитань, але дорога вже майже закінчилася. Вони прийшли вже у село Емаус, а їх подорожні „подавав, ніби хоче йти далі”. Можливо, Ісус хотів перевірити, чи не втомилися вони від цієї розмови. Але вони не втомилися, їхні серця дійсно палали від почутих слів. Тоді ці учні попросили цього „незнайомця”, щоб він залишився у них на ніч. І Він залишився.

Тут досить цікавий момент, що Господь ніколи наві'язується бути подорожнім і в нашому житті. Ісус ніколи не змушує людей силою вірити в Нього. Господь лише наближається до нас, щоб пояснити ті чи інші дожественні істини, а потім продовжує Свої шлях далі. Господь ніколи не ввійде у наш дім, у наше життя непроханим гостем. Щоправда, Він приходить до дверей нашого серця і стукає, але якщо ми не відчинимо Йому, не запросимо Його ввійти, якщо ми не скажемо Йому: живи в нашому домі, живи в нашому серці, – тоді Він піде далі до інших, і наш дім, чи наше серце залишаться пустими. І причина цьому буде в нас самих, – бо ми Його не запросили.

На щастя для тих двох учнів, вони почали просити подорожнього, щоб Він погодився залишитися з ними, і саме за це обоє отримали нагороду в стократному розмірі.

Певно, вони розмовляли б досить довго, однак треба було підкріпитися після дороги. І коли вони разом мали їсти, то Він „взяв хліб, поблагословив, і, ламаючи, їм подавав.” (24:30) І тут їхні очі відкрилися. Та це ж Господь, це ж Він – Ісус, наш Вчитель. Отже, то правда, Він воскрес, ми Його бачили. І тут знову виникає питання: чому тільки тепер учні пізнали свого Учителя? Справа в тому, що лише три дні тому, Він так само переламав хліб на Таємній вечері. До Нього ніхто не робив нічого подібного. Вони уважно дивилися на Нього і коли Він

став молитися, всі сумніви зникли – це справді був їх Ісус. Таким чином ламання хліба і молитва допомогли учням впізнати свого Учителя.

Схоже відбувається і з нами. Ісуса Христа ми можемо дачити в дні богослужінь, коли маємо Причастя, коли згадуємо про Його страждання і смерть на Голгофі. І ці видимі знаки – хліб і вино – навіки залишаються як найкраще свідчення про Господа і Його любов. Молитва відкриває наші духовні очі і завдяки їй ми можемо дачити нашого Спасителя Ісуса Христа.

Отже в ламанні хліба і в молитві учні пізнали свого Господа, але далі ми читаємо, що Він став невидимий для них. Йому потрібно було йти втішати інших учнів, тут Він вже досягнув Своїєї мети – Ісус воскресив віру в учнів, які сумнівалися. Його місія скінчилася і Господь пішов далі. А ці двоє поступово почали приходити до тями, і в кінці, ніби з сумом говорять: „Чи не палало нам серце обом, коли промовляв Він до нас по дорозі, і коли поясняв нам Писання?...”

Далі учні знали, що потрібно робити. Вони вже не втікатимуть. Не дивлячись на пізній час і втому, обоє йдуть назад до Єрусалиму, щоб сповістити інших про їх воскреслого Учителя, про їх Спасителя. По дорозі до Єрусалиму вони вже не були тими, хто сумнівався, тепер вони мали тверду віру – їх Господь воскрес. І коли прийшли до інших апостолів, їм сказали, що багато хто вже бачив Учителя живого. Христос дійсно воскрес, і разом з Ним воскресла і віра Його учнів.

**Люди кажуть: „не побачу - не повірю”.
Бог каже: „не повіриш - не побачиш”**

Ця історія про дорогу в Емаус показує нам, що не настільки важливо бачити Ісуса очима, важливіше вірити в Нього. Він раптово прийшов і раптово пішов. І як ми прочитаємо далі в 36 вірші: "І, як вони говорили оце, сам Ісус став між ними, і промовив до них: "Мир вам!" Таке враження, що Він був з ними під час їхньої розмови. Він прийшов до них, коли двері були зачинені. Він не був духом, бо їм рибу і учні торкалися Його тіла. Саме як Він був близько з ними. Ось так Він може бути близько з нами. Хоча ми Його не бачимо, але Він є. Навіть коли і не буде вільного місця серед нас, Він буде поряд. Наші очі закриті, щоб бачити те, де Він. Але чи важливіше бачити Його, ніж вірити в Нього.

Ці учні та інші зрозуміли, що важливіше вірити. І вони пішли по всьому світу, розносячи Євангелію. Вони свідчили. І їх свідчення дійшло до нас. Ісус приніс Його в наші серця. Він доніс Своє Слово до Своїх учнів. Він хоче донести це Слово й до наших сердець. Він хоче, щоб ми вірили.

Від події на дорозі в Емаус минуло багато-багато років. Саме село Емаус, можливо, вже зникло, вчені і донедаве не знають, де воно знаходилося. Але зникло не все. Ці два учні повернулися до Єрусалиму, їхні серця були зігріті радістю. Він воскрес. Вони свідчили про свою пригоду іншим. І через євангеліста Луку це дійшло до нас. Це Слово дійшло до тих, більшість з яких не вірять в Нього.

Для когось свідомства Ісусових учнів було замало для їх віри. Біблія для них є мудрою книгою, але застарілою і їх не стосується. "Я повірю в Ісуса, коли побачу Його", – кажуть

багато. Але, друже, ти можеш не побачити Його. А коли побачиш, то тобі буде дуже соромно і тобі вже тебе ніхто не спасе. Ти живеш за тими ж законами природи, що й усі. Господь дав нам таке Слово, яке ми можемо приймати, якому ми можемо довіряти. Ми повинні вірити в те, що Він говорив. Господь кожного дня кладе руку на твоє плече. Кожного дня Він діля твого серця. Хоча, можливо, ти цього не відчуваєш. Християни часто відчують руку Христа на своєму плечі. Але як? Наприклад, через любов та піклування інших людей. Тому що це не просто – любити інших людей; на ділі і на словах. Але це можливо, у Ім'я Ісуса. Причина любові у тому, що ми знаємо те, що Він є. Він Воскрес! Ми віримо в Нього. Він нам дає цю віру. Ви хочете відчувати руку Христа на плечі і тоді точно повірите? Отож, відчуйте її. Відчуйте її у молитвах за вас і за інших. Кожного дня Він торкається вашого серця. Приймійте Його.

Ви хочете побачити Христа і тоді повірите? То побачте Його. Подивіться не на небо, а в Слово Боже, бо Він дав свідків, які рознесли це Слово по цілому світі. Це Слово було дано усім простим і зрозумілим. Також дивіться на любов інших християн до вас, дивіться на Церкву. Проблема не в Христі Ісусі, що Він не хоче показатися вам на очі, а проблема в вас, що ви не здатні побачити Його. Не так важливо бачити Христа нашими очима, важливіше бачити Його очима нашого серця. Повірте в Нього. "В домовині немає Христа", Він воскрес і сидить по правиці Бога Отця, очолює Церкву. Повірте і тоді ви побачите.

Пилипенко В.В. пастор УЄРЦ

конференція - "Круглий стіл".

Значення Вечері Господньої. м. Дунаївці

26 березня у невеличкому місті Дунаївці відбулася цікава зустріч. Люди реформатського та баптистського «походження» зустрілися в атмосфері відкритості та взаємного визнання для того, щоб поговорити про центральну тему церковного життя і християнського богослов'я: «Значення Вечері Господньої».

Зустріч була організована місіонерською командою Реформатської місії в Україні для того, щоб представити реформатський погляд на богослов'я та проведення Вечері Господньої, послуhati братів з баптистських церков щодо їх розуміння цих тем. Також були присутні представники УЄРЦ, місії «Авен Езер» та інші служителі різноманітних церков, яким було цікаве це питання. Кінцева мета зустрічі полягала не лише в тому, щоб дійти згоди, але й слухати одне одного та спілкуватися як брати у Христі.

1. Йос Колейн зупинився на темі: «Святе Писання: значення Господньої Вечері». Він пояснив, чому реформатська церква вважає Вечерю Господню таїнством – засобом благодаті: Ісус – «господар» столу. Через руки пастиря, Ісус, як Добрий Пастир, подає видимі знаки та печатки благодаті Своїм дітям. В той же час ті, хто бере участь у Вечері, мають визнати свою повну залежність від благодаті Бога в нашому Господі Ісусі Христі. Це проголошується в

проповіді для всіх, а в Вечері Господній віруючі переконуються в цьому. Ісус зміцнює нашу віру, запевняє нас на особистому прикладі, що Він на хресті віддав Свої тіло та кров за нас.

2. Хенк Дрост розповів про дискусії стосовно значення Вечері Господньої, які відбувалися під час Реформації. **Лютер** мав на меті переконати віруючих, що Вечеря Господня – це таїнство, в якому Сам Христос діє «містичним шляхом». Він підкреслював, що Христос дійсно присутній в видимих знаках хліба та вина. Вся увага направлена на Христа.

Цвінглі захищав протилежну точку зору. Він настільки сильно підкреслював «згадку про Христа», що з'явився ризик втратити «таємницю» таїнства: вся увага направлена на віруючого.

Кальвін намагався зберегти обидві характеристики: Христос присутній за Господнім столом – не в тілі, а через Святого Духа. Після воскресіння Христос повернувся в тілі на небеса. Але Він також в ці дні з нами, як і обіцяв, через Святого Духа. Саме це ми бачимо в сконцентрованій формі за Господнім столом, під час Вечері.

3. Кор Харріван розглянув декілька практичних питань. Перше з них – як практично проводити Господню Вечерю. Він показав, як за часів Реформації Вечеря Господня супроводжувалася досконалим поясненням. В літургійних формах, які читали під час служіння як приготування до святкування, громаду навчали значенню таїнств.

Друге питання: хто може проводити Господню Вечерю. Писання не дає чітких принципів щодо цього. Але разом з цим ми визнаємо, що таїнство – це «видиме Слово». Через те, що в реформатській традиції проповідь Слова – це завдання пастиря, Вечеря Господня також проводиться рукопокладеним пастирем, адже, по суті, та ж сама обітниця проголошується і в проповіді, і в таїнстві.

Третє питання: хто може брати участь в Господній Вечері. Були обговорені декілька пов'язаних з цим питань, зокрема необхідність церковної дисципліни для того, щоб охороняти святість таїнств, а також підстави для того, щоб люди з інших деномінацій могли брати участь у святкуванні Вечері Господньої в реформатських церквах.

Після кожного представлення теми відводився час для запитань, відповідей та обговорення. Зустріч було завершено з надією, що такі зустрічі та конференції, сприятимуть єдності Божих дітей в Україні, та проводитимуться і в майбутньому.

Пасторське піклування в Реформатській традиції.

Церква

На мою думку, римо-католицька церква на півдні Голландії є схожою на православну церкву тут в Україні. У прихожан обох віросповідань дуже схоже відношення до церкви – вони були хрещені в церкві, приходять туди тільки тоді, коли відчувають таку потребу, а також їх хоронять там. Церква певним чином стала для таких людей схожою на магазин, коли ти йдеш туди щось придбати, якщо це тобі потрібно.

Що таке Реформована церква? Що є типовим для цієї церкви? Можемо розглядати церкву через два таїнства, які були встановлені Ісусом: хрещення та Господня вечеря. Вони є видимими знаками Заповіту Бога з людиною. Саме цей Заповіт є основою реформатського погляду на церкву. Яким чином? В Реформованій церкві ми хрестимо навіть маленьких дітей і це означає, що вся церква має бути задіяна у їхньому духовному рості. Хрещення є знаком Заповіту і діти також можуть належати цьому Заповіту. Потрібен певний час, щоб вони почали довіряти Богу. В нормальній ситуації батьки і церква дають їх можливість рости духовно через вивчення Біблії та уроки катехізису. Церква має сприяти духовному росту дітей.

Другим таїнством у церкві є Господня вечеря або причастя. Відповідно до реформатського погляду - вона є серцевиною церкви. Саме там проявляється віра громади. Коли людина бажає прийняти участь у Господній вечері, вона має, перш за все, визнати свою віру. Це означає, що вона віддає своє серце і тіло Господу. Людина дає певні обіцянки і бере на себе відповідальність.

Пасторське піклування в Реформованій церкві.

Ключовим словом в хрещенні є духовний ріст, а в Господній вечері – відповідальність. І саме на цьому основане реформатське пасторське піклування. Зазвичай пресвітери відвідують членів церкви перед святкуванням Причастя і закликають їх відповідальності. Але коли виявляється недовіра до Господа, коли члени церкви не проявляють своєї відповідальності, дисципліна стає засобом, який дозволяє зміцнити і посилити пасторське піклування.

Деякі практичні приклади

Вона не часто відвідувала богослужіння, мала багато життєвого досвіду, але не багато любові. Її психічний стан не був сильним і кожного разу вона казала про це пресвітеру, коли він приходив до неї. Він казав їй, що для неї було б корисно насичуватися Словом Божим. Вона погоджувалася, декілька разів навіть була в церкві, але потім знову залишалася вдома і дуже рідко відвідувала храм. Пресвітер попросив поради у церковної ради відносно цієї жінки, бо не знав, як поступити. Церковна рада також помічала цю духовну боротьбу в житті сестри. Дехто порадив продовжувати відвідувати її та допомогти не пропускати жодного богослужіння.

Інший приклад про чоловіка, який почав називати церкву великим шоу і що найбільші лицеміри сидять на передніх лавицях. Саме тому він не збирається відвідувати богослужіння. Але причина полягала в тому, що він навіть не намагався шукати Бога. Його розум був забутий багатьма іншими непотрібними речами. І коли пресвітер застерігав його, він починав гніватися. Тоді пресвітер запитав його, чи може він разом з усіма брати участь у Господній вечері в такій ситуації. Він відповів, що сам зможе це вирішувати,

і ніхто не має права втручатися в його життя. Коли зрештою він приймав участь у святкуванні, його вигляд був зухвалим. Після цього він жодного разу не з'являвся на богослужінні. Церковна Рада вирішила, що він не може більше приймати Господню вечерю разом з усіма. Таким чином було продемонстроване дисциплінарне покарання.

Не часте відвідування церкви та Причастя

Як бути з тими членами церкви, які рідко відвідують богослужіння? В Реформованій церкві люди на шляху до їхнього визнання віри потребують багато часу для духовного росту. Водночас дуже важливо, щоб вони чітко знали, що вимагає церква від своїх майбутніх членів церкви стосовно їхніх відвідин. Якщо пастор чи пресвітери не беруть на себе відповідальності чітко пояснити це людям, тоді і громада, і пастор можуть неодмінно опектися цією проблемою.

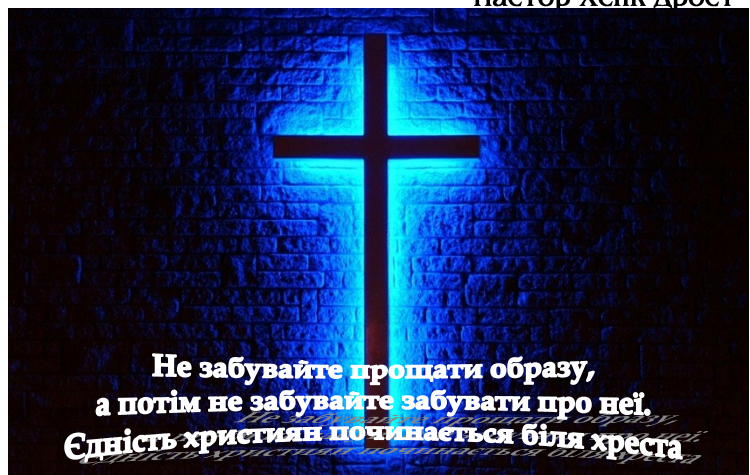
Разом з цим потрібно, щоб громада дуже добре розуміла важливість Господньої вечері. Саме в цьому можна побачити відмінність Реформованої церкви. Не кожен має право приймати участь у Причасті. Громада, як сім'я Божа, має жити в єдності зі своїм Богом і окремо від гріха. Ці віруючі люди взяли на себе певну відповідальність бути в цьому Заповіті з Богом. І коли члени церкви з'являються на богослужіннях не так часто, тоді потрібно нагадати їм про їхню відповідальність перед Богом. Це потрібно зробити з любов'ю, мудрістю та терпінням.

У мене склалася думка, що як і в Голландії, так і тут ми дуже швидко помічаємо людину, яка не так часто відвідує зібрання. Саме тому, відвідування людини вдома, перед святкуванням Господньої вечері, допоможе виявити тих, хто може бути учасником Трапези Господньої. Це є вельми ефективним методом.

Із власного досвіду можу сказати, що люди змінюють своє життя і починають регулярно відвідувати богослужіння не заради когось чи чогось, а щоб прославити Боже ім'я разом з братами і сестрами та послухати Слово Боже. Для роботи пастора чи пресвітера це дійсно Боже благословення. Але одним із наслідків застереження може бути також і те, що люди дедалі більше роблять жорстокішим своє серце. Непереконливі вибачення, які йдуть вслід за докорами, ведуть до збільшення дистанції. З появою таких ознак дуже важливе пасторське піклування.

Отже нехай кожен із нас - пасторів, пресвітерів чи простих членів церкви, тримаються своєї відповідальності. «І уважаймо один за одним для заохоти до любові й до добрих учинків. Не кидаймо збору свого, як то звичай у деяких, але заохочуймося, і тим більше, скільки більше ви бачите, що зближається день той.» Посл. до Євреїв 10:24-25

Пастор Хенк Дрост

Не забувайте прощати образу,
а потім не забувайте забувати про неї.
Єдність християн починається біля хреста

Молодіжна конференція УЄРЦ

"Як олень прагне до потоків, так і душа моя прагне Тебе. Я завжди з Тобою, Ти держиши мене за правицю, своєю пороною водиш мене, і потому до Слави Ти візьмеш мене".

До слави Ти взяв мене і привів у чудове місце, що зветься

«Віфанія». Дім Божий, як завжди, чекав на кожного з нас і був благословенний на плідну працю та відпочинок.

Це була моя перша конференція і я вдячна Господу, що мені подарував її. Моя душа і досі відкрита, а серце палає від вражень.

Все почалося з того моменту, коли ми дружньою сім'єю зустрілися у потязі, зібралися усі разом і весело проводили час. Спілкуючись, дарували одне одному тепло і надію на те, що ми, як віддані служителі, докладемо всіх зусиль, щоб розігріти серце кожного, хто прибуде почути Слово і духовно збагатитися.

Наступного дня, ще в дорозі, я прокинулася дуже рано і, мабуть, таки треба було, адже неможливо спокійно спати, минаючи таку красу і велич гірських схилів, перших променів сонця крізь шаруваті сніжні хмарини на небосхилі. Неначе вперше розчинилася у безодні природної краси, що «Боже, Ти вчинив. І співом раділи уста мої, і хотіла співати Господу я та душа моя, яку Господь врятував». І згадала слова із Святого Письма : *«Нехай гори приносять народові мир, а пагірки – правду»*, - промовила їх про себе та їхала все далі й далі, знаючи, що Господь є єдиною скелею, за якою я завжди могла би сховатися. *«Ти скеля моя і твердиня моя! Надія моя і охорона моя від юнацького віку мого! В Тобі моя слава постійно»*.

Невдовзі ми вже були у Сваляві, де на нас уже чекали і тепло зустрічали. Деякий час ми ще мандрували хвилястою гірською дорогою до місця призначення.

І ось переді мною постала красуня – «Віфанія». Уста мої були повні хвали і хотілось увесь час присвятити *"Його величності"*. Я відчула, що Господь зовсім поруч, наблизився до моєї душі. В міру свого милосердя звертається до мене і до всіх нас. Нарешті зайшли до Храму Його. Живі і здорові, бо *"Він їхав разом із нами на хмарах і охороняв довгу дорогу, що була до Нього і Йому на славу. Моє серце одразу зміцнилося, Боже, зміцнилося моє серце."* І дійсно на протязі трьох днів усі піднесено співали та славили Отця Небесного. *"Пробуджували досвітню зорю. Бо Його милосердя велике, воно аж до Неба, а правда – аж до хмар"*, що оточували нас.

Оточували нас і прекрасні люди, деякі з них навіть давні друзі, що вірою запалювали серця і розум, свідчили про дію Бога у своєму житті. Вражаючими були свідчення деяких братів, котрі протягом свого життя не пускали Господа у своє

буття. Але віра врятувала, бо *"Бог – наше спасіння. І коли гине тіло й серце, Бог – скеля серця й доля навіки. Близькість Бога для нас – Добро. На Господа свою впевненість складаємо, щоб звіщати про всі Його чини"*.

Взагалі організація була на високому рівні - цікавою, веселою та пізнавальною.

Інформаційна база наповнена цікавими фактами. Музичний співочо-інструментальний супровід служіння у виконанні молодих людей із церкви «Алмаз» додав яскравого емоційного забарвлення. Особливо хочу відмітити тему конференції *«Хто я»*. Вважаю, дуже влучно! Адже ми повинні звітувати і нести відповідальність за свої вчинки. Відчувати власний духовний рівень та відстань на шляху до Господа. Чи все у нашому житті на славу Отцеві? Думаю, багато хто і, власне я, дали собі відповідь на ці та інші запитання і обітницю удосконалювати віру і власне життя, яке неможливе без Господа. Хотілося б подякувати Богові, що послав нам відданих пасторів, які хвилювалися більше за всіх і намагалися зробити все можливе, щоб «Всі діла були на славу Божу».

"Господь знає напругу, що склалася сьогодні, і напруга ця ламає серця, і важко знайти співчуття й вітиху. Але спасіння

Господа чинить нас могутніми. Давайте ж з пісню хвалити ім'я Боже, вдячним співом будемо Його величати. Побачать слухняні і будуть радіти, бо хто Господа шукає – оживе того серце, й ті, хто любить ім'я Його, житимуть в нім вічно". Амінь.

І наостанок, хотіла б висловити плід своєї віри і дію Господа у моєму житті маленьким віршем, який був написаний після конференції по дорозі назад.

*Господь Всевишній, Отче наш
Тебе молюсь не первый раз,
Но в этот раз как никогда
Прошу о помощи моля.*

*Храни в дороге,
Береги в пути,
Дай мудрость
И терпение найти..*

*Прошу здоровья моим близким,
И тем, кто ждет нас впереди.
Я на колени упаду так низко,
Чтоб все наши невзгоды остались позади.*

Автор Інна Кабачій

Відкритий лист Україні про захист Реформованої церкви

Дорогі українці, всі ви шукайте Бога й маєте страх Божий у серцях ваших. Отже Ви не байдуже ставитесь до Бога, що з'явився нам в Ісусі Христі. Саме це спонукало мене написати цього листа, щоб пояснити, що й ми маємо віру в живого воскреслого Ісуса Христа. Нас називають протестантами, але ми називаємо себе реформаторською церквою. Моя мета не захищати свою релігію перед вами, не відповідати на ваші звинувачення, захищаючи себе. Особливо, коли нам говорять, що ми зайшли на чужу територію, аби вкрасти ваших людей. Але мій лист не про це. Давайте піднімемося вірою над людські очікування, цінності, захист себе, щоб знайти волю Бога, і у такий спосіб знайти єдність між нами. Як зазвичай говорять: «Це ваша правда, а це наша правда», але погодьтесь, двох різних правд в тому самому питанні не буває.

Якщо Ви готові спробувати шукати з нами разом єдності, про що навчає нас Триєдиний Бог, тоді продовжуйте читати з критичними зауваженнями цей лист. Якщо ви не прагнете єдності, тоді дуже шкода.

Для того, щоб ми могли порозуміти одне одного, ми повинні знайти спільну позицію, яку і Ви, і ми визнаємо як істину, і яка для Вас і для нас важлива та цінна. Єдине, що може бути цією спільною позицією – це Біблія. Адже Ви, як і ми, погоджуємося з тим, що Біблія є Словом Божим, де відкривається незаперечна та чиста воля Бога. Біблію придумали не ми, й не Ви. Завдяки Біблії всі ми називаємо себе християнами. Звідти ми довідуємось, що Ісус Христос, Який є Богом, втілювався й став людиною, страждав за наші гріхи, воскрес і є нашим Господом. З Біблії ми пізнаємо Бога в Трійці, якій поклоняємося. Інший приклад з 10 Заповідями, які і для нас, і для Вас є путівниками чистого, праведного життя.

І тут виникає питання: якщо в нас так багато спільного, чому ж ми не об'єдналися дотепер? Сьогодні дедалі більше людей так і думає, що всі релігії у світі повинні об'єднатися, щоб не ганьбити віру в Бога через розколи. Такий підхід поверхневий, коли Істина віддається в жертву заради єдності. На практиці такий підхід теж не дасть єдність, лише поверхневі відносини й нехтування одне одним. Кожен залишиться при власній думці, на своєму місці, адже деякі теоретичні гасла все ще не поєднують нас, це ми пережили під час Радянської влади. Щоб зрозуміти мене правильно, наведу такий приклад. Скажімо, всі визнають, що борщ - наше національне блюдо, великий поет - Тарас Григорович Шевченко, не можна красти, не можна вбивати і тому подібне. Ці факти ніхто не заперечує, і незважаючи на те, що всі визнають це як правду, саме по собі це ще не є причиною, яка спонукає до об'єднання. Але коли говоримо, що ми, як українці, повинні об'єднатися, щоб розбудовувати нашу економіку, культуру, зберегти свою мову, захищати нашу країну, тоді всім стає зрозумілою причина об'єднання, важливість і необхідність цього. І тоді одразу міркуймо над практичними питаннями: що спільного ми можемо зробити в сфері економіки, культури або яку потужну армію створити.

Так і в християнстві, дуже ясно, конкретно й практично потрібно показати та пояснити, чому Христос учить нас об'єднуватися, у який спосіб, які сфери життя і на підставі чого? Це не просто гарні слова священика. Християнство - це не релігія, яка потрібна нам, щоб підтримувати наші національні інтереси, культуру або плани людей. Біблія говорить про християн як про обраних серед усіх націй, які

завжди живуть у меншості, у діаспорі, які мають такі ж паспорти, як і інші, але через них Господь виконує Свої плани. Ми вивчаємо Його плани на підставі Біблії, яку кожен визнає, але яка іноді суперечить націоналістичним інтересам. Християнство - це спосіб життя, про що вчить нас Біблія, і ми, реформатори, прагнемо цього, намагаємось поширювати її там, де поставив нас Господь, на ті землі і до тих людей, які милі Йому. Тому ми не вороги Україні.

Оскільки ми не обслуговуємо національні інтереси, а вимагаємо зміни способу життя людей, ми не до вподоби багатьом, через що не так багато людей слідує за нами. Чимало людей нас не розуміють, інколи приймають як ворогів України. Але ми не вороги України, наше завдання не судити нікого. Ми не революціонери. Так само не вірно сприймали і перших християн, про яких читаємо у книзі Дій Апостолів, саме тому вони і зазнавали переслідувань. Проте ми бажаємо, щоб люди знали Бога, який відкрився нам у Своему Слові, Біблії і цей Бог дає силу кожному бути справжнім громадянином України, але в першу чергу стати праведним громадянином вічного Царства Божого. Всі цього прагнуть, всі про це говорять, але ніхто не знає як це зробити? І ми не знаємо точно як, але віримо в живого Бога, Творця неба й Землі, хто може й бажає це робити, якщо ми щирим серцем будемо поклонятися Йому.

Тому найбільша претензія наша проти Православної церкви, адже священики самі не читають Біблію, інших людей не вчать читати її. Давайте спробуємо разом читати Слово Боже, щоб знайти там справжню причину, важливість і ціль єдності, про що вчить нас живий Бог. Ми не привезли вам ні Америку, ні Європу, через що деякі українці саме за це гніваються на нас. Проте багато хто визнає, що за сучасний стан і багатства Європа й Америка завдячують саме реформаторам, які реформували суспільство та економіку цих країн. Макс Вебер першим про це говорив і багато хто погоджується з ним.

Наше завдання в Україні, в першу чергу, не піднімати економіку, для цього є досить розумних і мудрих українців. Ми, як слуги Божі, проповідуємо Євангелію, яка оживляє людину, дає нове народження, надію та впевненість у спасінні, а значить - вічне життя. Це одночасно і подарунок, і завдання. Подарунок, який дійсно втішає наші спрагли серце й душу. А наше завдання - передати іншим людям можливість мати такий порятунок. Це завдання кожного, не тільки священика. Саме ці справжні та вічні цінності дійсно поєднують всіх на основі Біблії, Слово Божого.

Нехай Господь благословить вас через пізнання одвічних істин, які відкрив нам Вічний Бог через Своє Слово.

Молнар Шандор.

СВЯТА ЛІТУРГІЯ

Всі ми знаємо, що таке Господня Вечеря чи Причастя. У всіх церквах вона проводиться по-різному. Здебільшого у протестантських церквах люди мають поняття про це таїнство, але прихожани традиційних церков хоч і приймають участь у цьому таїнстві, проте не зовсім розуміють значення того, тим більше не бачать, що відбувається, коли священник готує хліб та вино. Даний матеріал взято з книги Г.Добровольського «Чому я відійшов?» Автор книги був священником Української Автокефальної Православної Церкви і знає про речі, які відбуваються в церкві не з чуток. Цей матеріал буде цікавий не тільки для членів Православної церкви, адже мало хто насправді розуміє значення того Таїнства, і мало хто задумується над питанням: «Чи правильно виконується наказ Господній про це Таїнство?» Поміркуймо і ми над цим - чи не є той обряд, до якого звели мільйони людей в нашій країні явним ідопоклонством та нехтуванням Заповіді Христової.

Христос віддав Своє життя за нас, щоб це життя продовжувалось в середині нас

Свята Літургія в Православній Церкві є найважливішою службою. Ця назва грецького походження і означає: громадська справа, або виконання громадської справи. В даному випадку вона означає: виконання громадського служіння Богові. Кульмінаційною точкою в цьому служінні є Таїнство Євхаристії, або Вечеря Господня, як це називається в євангельських церквах, а в Православній - Святе Причастя.

Згідно з твердженнями Православної Церкви, Літургія була встановлена апостолами і передана Церкві вже з тією обрядовістю і урочистістю в чині Євхаристії, яку спостерігаємо ми і сьогодні. І що перша Літургія була написана апостолом Яковом, яку згодом ніби скоротив Василій Великий, а ще пізніше - Іоан Златоуст.

Чи бачив коли хто зміст Літургії апостола Якова, стверджувати не можемо, хоч нас вчать, що в Єрусалимській Церкві і на островах Кіпрі в день його пам'яті, 23-го жовтня, звершується його Літургія. Не будемо перечити цьому, але розглянемо інші питання, пов'язані взагалі з Літургією.

Коли взяти до уваги, що було аж три Якова: Яків Заведеїв, Яків Алфеїв і Яків, брат Господній, то виникає цілком слушне запитання, котрий же з них написав Літургію? Бо, відомо, що під час Тайної Вечері з Христом були тільки учні, які входили до числа Дванадцятьох, які завжди з Ним були, а з ними Яків Заведеїв і Яків Алфеїв. Важко сказати, чи був з ними і Яків, брат Господній.

Перші два Якова були присутніми на Вечері і стали очевидцями всього того, що чинив Христос. Вони добре стежили за кожним словом і рухом Його. Тому не можемо допустити думки, що вони так швидко все забули, а натомість передали, ще й записали щось інше.

Якщо припустити, що Літургію написав Яків, брат Господній, то можна допустити дві можливості: якщо він все ж був на Вечері присутній, то, як і інші учні, не міг не змінити того, що заповідав Христос. Якщо ж він не був, а довідався з розповідей інших учнів, то також не міг почути інакше, а лише так, як робив і заповідав Христос, і не міг написати і передати щось інше.

Прикладом цьому апостол Павло, який в той час навіть не був прихильником Христа, а Його запеклим ворогом, і значно пізніше був покликаний Христом до апостольства. Він цілком правильно зрозумів заповідане Христом чинити на спомин про Нього. І так само правильно учив і Церкву в Коринті, докоряючи їй за викривлення і не розуміння цієї Істини. (1 Кор. 11)

Що ж заповідав Христос під час Вечері? Він взяв хліб, благословив, переломив, дав учням і сказав: «Прийміть, споживайте, це є тіло Моє, що за вас ламається», а потім взяв чашу і так само благословивши, подав учням і сказав: «Ця чаша - Новий Заповіт у Моїй крові. Це робіть, коли будете пити на спомин про Мене!».

Учні цілком добре зрозуміли волю Христову і значення мовлених Ним слів і так навчали своїх послідовників, що видно із записів в Діях Апостолів та з їх листів до Церков. І ніяк не можемо допуститись думки, що котрийсь із апостолів, в даному випадку Яків, міг навчати і навіть записати інакше.

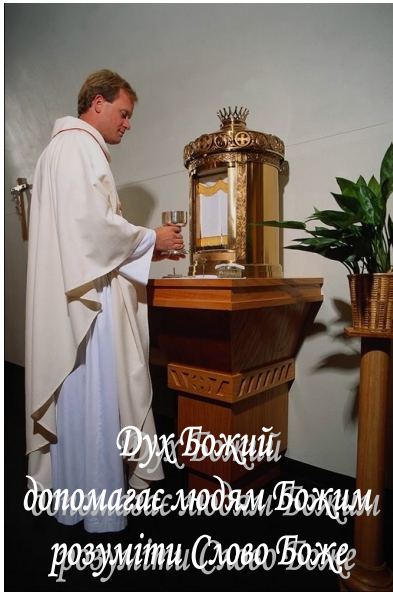
Персохристиянська, а правильніше, Христова Церква, наслідуючи науку і заповіт Христа, благословляла й ламала хліб, та благословляла й пила з чаші. Як каже апостол Павло: «Один хліб - одно тіло». І споживання хліба і вина на спомин мук і хресної смерті Ісуса Христа, було названо Вечерею Господньою.

Приймали участь в ній всі члени Церкви кожного разу, хіба що за деяким винятком. Кожен член Церкви був тим учнем Христовим, згідно слів Ісуса, сказаних вибраним апостолам: «Тож ідіть, і навчіть всі народи». (Матв. 28: 19) Тому і до них відносилися слова Ісуса: «Це робіть на спомин про Мене».

Чи вчив тоді апостол Яків, або хтось інший, про «Переісточення» (перевтілення), тобто про перемену хліба і вина в справжнє тіло і кров Христову? Цього не будемо розглядати, а перейдемо до приготування до Літургії.

Приготування до Літургії називається Проскомідія, яка звершується на бічному столику в олтарі.

Для звершення Літургії в Православній Церкві потрібно п'ять хлібів, які називаються Просфорами. Це є подвійної форми хліби з пшеничної муки, прісні, що символізує дві природи Ісуса Христа. Верхня частина - Божественну, а нижня - людську природу. На верхній частині є печатка з літерами ІС. ХС. НІ. КА., що означає: Ісус Христос Переможець. Але не всі ці хліби ламаються, а тільки один, але не весь, а лиш верхня частина з печаткою. І то, не ламається, а вирізується ножиком кубічної форми частинка з літерами, що називається: Агнець. І на ньому звершується Вечеря Господня. Але і тут ще не ламають того Агнця для роздавання вірним, а тільки дві четвертинки його з літерами НІ. КА. Інші ж, ІС. складається в чашу; ХС. - ділять для священнослужителів, а лиш решта, НІ. КА. - для мирян.

Згідно Православної Літургії, Євхаристія також символізує приношення безкровної жертви, приношення Христа в жертву за гріхи людей (світу). Але тому, що згідно Писання, Христос один раз був принесений у жертву і більше не вмирав, а тому не може страждати більше, то чин мук і страждань виконується тільки над хлібом, який ще не став «переісточений», і не на Жертовнику, який є і Престолом, а на окремому столику

збоку, який також названо «жертовником».

Але тут знов складність, бо приготування Агнця і покладення його на дискос, накриття покривцем зверху звіздиці, символізує народження і покладення в ясла Дитяти Ісуса, а звіздиця над ним - зірку яка вказувала волхвам місце, де було Дитя. То ж запитання: чому тоді не покладається цілий хліб, як символ цілого Ісуса, а лиш частинка його? І якщо покладення Агнця символізує покладення Ісуса в ясла, то навіщо вже тоді його ріжуть, колють, проколюють ребра, виточують кров і воду, відбирають йому життя і т. п. А все це чинить священник під час виголошування відповідних місць зі Святого Писання. Це все виправдується тим, що над «переісточеним» Тілом не можна виконувати символічних мук і смерті, бо мусів би Ісус за кожним разом Сам терпіти і страждати, а тому виконується тільки над хлібом. Чи ж не дивно це все?

Для чого ж ще інші чотири хліби?

Коли вже Агнець покладений на дискос, і влито вино і воду в чашу, виймається з другого хліба трикутна частинка на пам'ять Матері Ісусової і кладеться праворуч Агнця на спомин того, що Вона вознеслася по смерті на небо і сіла праворуч Нього.

З третього хліба так само виймаються трикутні частинки на спомин Івана Хрестителя, пророків від Мойсея а також інших, починаючи від апостолів, святителів, мучеників, преподобних, святих, чудотворців і інших святих, згідно того, на чию честь відправляється Літургія.

З четвертого хліба виймаються частинки за церквою владу і духовенство, за державну владу й за військо та за інших.

З п'ятого хліба виймаються частинки за «душі померлих», «на спомин і відпущення гріхів святиших патріархів православних», інших чинів церковних.

Виймаючи частинки на кожне ім'я, промовляється: «Пом'яни, Господи!..»

Крім обов'язкових п'яти хлібів може бути ще необмежене число їх від прихожан. З них виймаються частинки на кожне ім'я за живих і померлих, які записані в книжечках «Пом'яниках», які прихожани подають з просфорами разом.

Всі ці частинки вважаються, як жертва милості за гріхи тих, чиї імена були вчитані, і покладаються на тої самий дискос, а по завершенню Євхаристії й після «причастя», зсипаються в чашу для обмиття тих, кого згадували - «Кров'ю Христовою» від гріхів. І тоді священник виголошує: «Обмий, Господи, гріхи тих, що тут споминалися, пречистою Твою кров'ю».

Але всі ці обряди і всі ці таємні, невідомі нікому речі, можливо були б марними, якби це все було угодне Богові і його святий волі.

Виникає тоді запитання: наскільки це все відповідає науці Христовій і науці апостолів? Чи міг апостол Яків внести в чин Літургії такі поминання, як, наприклад, «На спомин і відпущення гріхів святиших патріархів православних», коли їх тоді ще не було? І як ми мусимо розуміти «святиші грішники»? Хто скаже?..

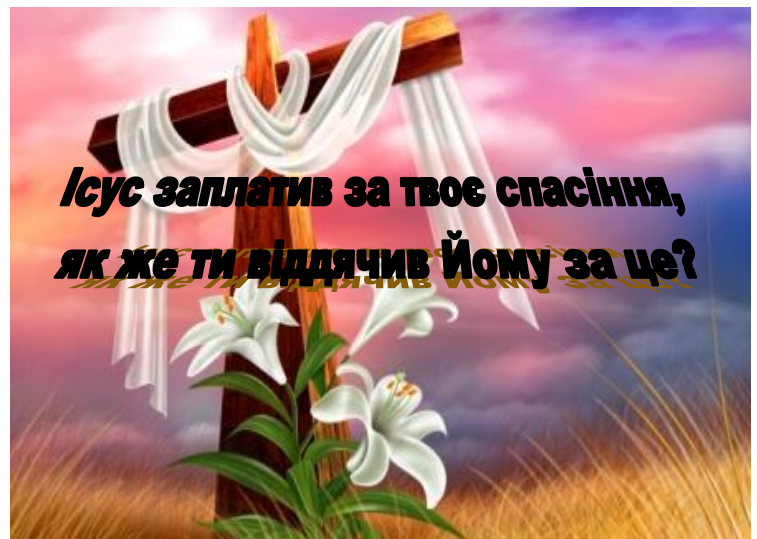
У певному моменті Літургії, приготовлені хліб та вино, що називається «Святими Дарами», з певною церемонією переносяться з «жертовника» на Престол. Це перенесення «Дарів» символізує вхід Ісуса в Єрусалим і момент похорону його і ще момент, коли він засів як Цар слави. Отже, маємо кілька моментів, не пов'язаних з собою, про що пересічний православний жодного поняття немає, так само як і багато священників, які сьогодні ці всі служіння виконують.

Важно згадати, що «причастися Тіла і Крови» можна тільки по виконанню чину «Сповіді», що означає покаяння, хоч між цими двома поняттями є істотна різниця. Та ми будемо називати це так, як називають в Православній Церкві. Сповідатися можна або перед Літургією чи під час Літургії, або напередодні. Без сповіді мирянин не може причаститися. Але і сповідь без того причастя немає значення, бо це означає, що той, хто сповідався, ще не поєднався з Христом через споживання Тіла і Крові його.

Чи є можливою сповідь для всіх кожного разу, коли служить Літургія? Якщо взяти до уваги, що під час служіння буває кількасот людей, як це було колись, то абсолютно виключено, щоб була можливість таку кількість посповідати. На це треба досить багато часу, на що жоден священник, ні миряни не могли собі дозволити. І тому так мало хто сповідався і причащався, або й зовсім ніхто. І священник лише по формі виголошує певні фрази, які означали, що люди вже і висповідалися, і причастилися.

Коли хор і вірні співають пісні подяки за причастя, то говорять неправду. Співають тільки тому, що існує така форма, якої вони зовсім не розуміють. При цьому важливо лише, щоб добре заспівали.

І так закінчається Літургія, в якій миряни бувають тільки німими свідками, а не її учасниками. І якими на це служіння «порожніми» прийшли, такими і залишають його. Ні користі, ні повчання з того не одержали, хіба що по шматочку з тих хлібів, з яких виймалися часточки для Літургії. Вся участь їх полягала в тому, що бачили і чули та не розуміли, що й для чого робиться.

Як воскреснуть мертві?

«Як воскреснуть мертві? І в якому тілі придуть?» Цим питанням у свій час задавався ще апостол Павло. Погодьтеся, християнська доктрина воскресіння мертвих видається трішки дивною. Безсмертя душі - це ще куди не йшло. У це повірити якось легше. Східні релігії, щоправда, вважають, що й душа зникне, злившись із Абсолютом. А християнство мало того, що говорить про вічне життя

для кожної конкретної особистості, але чомусь «протискує» туди ще й тіло, багатьом із нас і так обридле зі своїми відходами життєдіяльності, прищами, зморшками й іншими «принадами». Так що питання, природно, виникають. До того ж найрізноманітніші.

«Виходить, у вас будуть і зуби, і кишки, хоча там не буде чого їсти? Ото буде весело!» - іронізує скептик з роману К.С. Льюїса «Переландра». Але це не проблема: всім зрозуміло, що ми не будемо нудьгувати за радостями земного життя.

Звичайно, Біблія - не підручник з фізіології воскреслих тіл, але дещо в ній на цей рахунок пояснюється. Нові, «прославлені» тіла будуть такими ж, як у воскреслого Христа. Його тіло було зовсім реальним, відчутним (Він навіть їв разом з апостолами, щоб вони не вважали Його примарою). Але при цьому Він міг раптово з'являтися (у тому числі в замкненій кімнаті) і зникати, миттєво переміщатися на будь-якій відстані, а одного разу просто піднісся на небо.

Деяких турбують чисто технічні складності, з якими повинен зіткнутися Бог у процесі воскресіння мільярдів людей. Як відомо, тіло Христа після воскресіння зникло з гробниці. А як бути з іншими покійними? Чи зможе Бог знову зібрати тіла, які давно вже розклалися, адже матеріал, з якого вони складалися, міг використовуватися по другому, третьому, десятому колу... Крім того, далеко не завжди тіла віддають землі. Їх спалюють у крематоріях, попіл розкидають над океанами, або додають у бетон, з якого роблять штучні рифи, або навіть синтезують алмази з вуглецю, що втримувався в тілі (це щоб внучка могла, скажімо, носити на шії кольє з бабусі). Хтось потонув, когось з'їли звірі, хтось взагалі випарувався в полум'ї ядерного вибуху... Як Богові вдасться розділити загальні атоми трупів, які очікують на воскресіння, та ще й зібрати відсутні - з води, землі, повітря?

Але, насправді, Богові нічого подібного робити не потрібно, адже людина і атоми, з яких складається її організм - це не те саме. Наше тіло постійне оновлюється. І тепер кожен з нас складається вже не з тих атомів, що 20 років тому. Так що замість того, щоб розшукувати частки, які згубилися, Богові досить сконструювати кожне тіло заново за індивідуальним набором генів. Це, як відомо, всього 3 мільярди нуклеотидних пар. Якщо на кожну пару витратити 1 байт, то на жорсткий диск пристойного комп'ютера поміститься десь двадцяттеро людей. Можливо й більше: як з'ясувалося, корисна інформація займає лише невелику частину нашого генома, решта є баластом, заблокованою нісенітницею, що служить тільки для подання форми хромосомам.

Але, стривайте, людина ж зовсім не зводиться до набору індивідуальних генів! Насамперед особистість - це її носій, мозок, а це 10 мільярдів нейронів, кожен з яких утворює до 10 000 синапсів, тобто з'єднань із іншими нейронами. Але й це, думаю, для Бога не проблема - зрештою, зірок у Всесвіті ще більше, а Він же якось із ними управляється.

Але тут постає питання, яке здавна хвилює людство: а чи тотожні вони - мозок і особистість, мозок і душа? Чи може особистість існувати без мозку? Свідчення людей, які пережили клінічну смерть, мало що проясняють у цьому питанні. Та й взагалі, оскільки християни ставляться до них з більшою недовірою. Зовсім не факт, що ці люди бачили справжнє загробне життя. Це могло бути реакцією вмираючого мозку (а оскільки мозок в усіх влаштований однаково, то й бачать все те саме). На цей рахунок вже є деякі докази. І асоціювати з Ним «світла істота», яке часом бачать умираючі, не варто. Що дійсно могло б допомогти, так це розповіді по-справжньому воскреслих - Лазаря,

наприклад, або Тавіті. Але, на жаль, згідно із церковним переказом, вони або нічого не бачили, або не пам'ятали.

Зараз нейрофізіологи намагаються докопатися до істини в цьому питанні. Але, погодьтеся, спроби ці виглядають дивно: чи можна зафіксувати нематеріальну душу (точніше, дух) за допомогою матеріальних приладів?

З погляду богослов'я, особі зовсім не обов'язково мати фізичне тіло.

Наприклад, Бог - особа, і цілком без нього обходиться. Та й ангели теж. Є й інші аргументи на користь традиційної віри в безсмертя душі. Ісус, наприклад, говорить на хресті розбійникові, який кався: «Нині ж будеш із Мною в раю» (помітьте, нині, а не після воскресіння). Скептикам - садукеям Він заявляє: «А що мертві встають, то й Мойсей показав при куші, коли він назвав Господа Богом Авраамовим, і Богом Ісаковим, і Богом Якововим. Бог же не є Богом мертвих, а живих, бо всі в Ньому живуть» (Лук. 20:37-38). Тобто десь у Бога живі й Авраам, і Ісаак, і Яків, що вмерли за півтори тисячі років до Христа. Нарешті, під час Преображення здивовані апостоли бачили цілком живих Мойсея та Іллію, які розмовляли з Ісусом...

Втім, не зрозуміло, чи були це всього лише душі в якійсь видимій формі, або хто знає, реальні люди в нових, воскреслих тілах? Правда, Христос повинен був воскреснути першим, Він - «Первісток з мертвих». Але якщо всі вони зараз перебувають у вічності (де часу не існує), то там же взагалі не можна сказати «коли», «колись», «після». І, в принципі, що заважає воскреслим праведникам, звільненим від звичного полону матеріальних координат, з'явитися в якомусь проміжку часу й простору?

Втім, це лише домисли. Взагалі тут відкривається великий простір для фантазій. Наприклад, цікаво, як ми всі будемо виглядати після воскресіння? На цей рахунок існує кілька думок. Найпростіша - ми будемо приблизно такими ж, як зараз, тільки без косметичних дефектів. Ще є думка, що будемо виглядати так, як завжди мріяли (уявляєте, скільки в такому випадку в раю заведеться кінозірок?). А ось ще одне цікаве припущення. Ми звичайно уявляємо собі тіло, як якусь посудину для душі. Біблія десь із цим згодна, вона говорить про тіло, як про будинок або одяг «внутрішньої людини». Але посудина може не відповідати вмісту. В оболонці незграбного товстуна може жити ніжна душа поета, а в тілі стрункої блондинки з очима сарни - злісна, жорстока хижачка. К.С. Льюїс пропонує уявити собі зворотнє: тіло, одягнене в душу... Оце так! До речі, і таку думку Біблія допускає. Апостол Павло говорить: «Бо ми, знаходячися в цьому наметі, зідыхаємо під тягарем, бо не хочемо роздягтися, але одягтися, щоб смертне пожерлось життям». Тобто людина ніби всередині, а щось вічне - зовні... Можливо, саме тому апостоли пізнавали воскреслого Христа не за допомогою очей, а якимсь внутрішнім відчуттям. Він виглядав не так, як раніше, пам'ять про Його колишній вигляд скоріше заважала. Або взяти те ж Преображення - Мойсея та Іллію учні впізнали, хоча ніколи їх, природно, не бачили. Уявляєте, бачили людину й відразу впізнаєш, хто він, яка в нього душа...

Є у Павла ще один образ. Образ насіння. Наше тіло ніби сіється в землю. «Сіється в тіллі, встає в нетлінні»... Але те, що виростає з насіння, зовсім не схоже на нього! Хіба дуб схожий на жолудь? Саме насіння теж між собою різняться - так само, як і ми відрізняємося одне від одного. А після воскресіння, схоже, відмінності навіть збільшаться (приміром, горошина й вишнева кісточка схожі одне на одного набагато більше, ніж те, що з них виростає).

Що головне, вибору вже не буде: ніхто не запитас нас, чи прагнемо ми воскреснути - «одні на вічне життя, а одні на наруги, на вічну гідоту» (Даниїла. 12:2). Зате вибір є зараз. Не хочеться терпіти у вічності пекельні муки? Що ж, у Бога є своя «генна інженерія». Кожному, хто прагне змінити своє життя, потрібно віддати його в руки Христа, визнати Його своїм Господом. Він може змінити будь-яку людину, перетворивши жалюгідний бур'ян у квітку з райського саду.

Матеріал взято з Інтернет ресурсу «Для тебе»

Дитяча сторінка

Рома і Ліда приїхали на деякий час з Індії в Англію до своїх рідних. Це було взимку. Після Індії, де теплий клімат, яскраве сонце, краса природи, Англія здалася їм холодною, похмурою, сірою. Діти дуже нудьгували за своєю батьківщиною. Незабаром вони познайомилися з однією старшою людиною на ім'я Том, що завжди був радію з кимось поговорити. Діти полюбили Тома і з радістю ходили до нього в гості. При першому відвідуванні старого, Рома запитав:

- Чому у вас на вікні такі незграбні горщики, без усяких квітів? Старий Том зітхнув і посміхнувся.

- Ви відшукали мій найдорожчий скарб, - сказав він. - Коли настане Великдень, ви вже не назвете їх некрасивими.

- А що таке Великдень? - запитали діти в один голос.

- Це для мене найщасливіший день у році, - сказав Том. - Наступного разу я розповім вам про ці горщики.

Наступного дня, коли діти приїшли до Тома, він побів їх на цвинтар і показав п'ять могилок в одному ряді.

- От, - сказав він тремтячим голосом, - тут під землею лежить моя дорога дружина і четверо дітей.

- Вони померли? - запитав Рома пошепки.

- Господь їх узяв на небо. У нашому селі лютувала хвороба - скарлатина. Вони занедужали, і їх не стало, вони померли, - сумно сказав Том.

Маленька Ліда міцно стисла руку старого і сказала:

- Мені хочеться плакати. Чому Господь узяв їх, дідусю?

- Він мені не пояснив, чому, - відповідав дідусь, - але колись Він мені це відкрив. Це сталося такої ж пори року. Яка це була жальлива зима! Все здавалося таким похмурим, безнадійним, наче жодного сонячного променя не залишилося. Ходімо додому, я вам розповім про горщики, бо тут холодно.

Увійшовши до кімнати, старий узяв Ліду на коліна, посадив Рому на маленький стільчик біля каміну і почав свою розповідь:

- Моя дружина дуже любила квіти. Незадовго до її хвороби садівник подарував їй цибулину великої білої лілії, і дружина посадила її в горщик у нашому лісі. Вона сказала мені: "Том, я хочу виростити цю лілію до Великодня, я впевнена, що вона встигне вирости".

Але здоров'я моєї дружини і дітей з кожним днем погіршувалося. Незадовго до смерті вона бачила, як я переживав, покликала мене і сказала: "Томе, стеж за моєю лілією, поливай її. А коли настане Великдень і вона розпуститься у всій своїй красі, то згадай про мене і дітей...".

Том втер сльози, опустив Ліду на підлогу і пішов до своїх горщиків. Діти мовчки пішли за ним і глянули в горщики, але, побачивши лише чорну землю, обличчя їх затьмарилися, а Том сказав:

- От у цьому великому горщику - лілія моєї дружини, а в інших повинні вирости лілії дітей. Коли дружини не стало, я взявся ретельно доглядати за лілією. Потім я придбав ще чотири цибулини лілій такого ж сорту і посадив їх у маленькі горщики. З тих пір, як моїх дорожчих не стало, усю цю зиму я ходив на могилки і повертався до цих горщиків, і в цьому була єдина моя розрада. Бо лілії - це символ воскресіння, і я вірю, що зустрінуся з ними на небі.

Дорогі друзі! Які важкі переживання були в Тома, а причиною цього було розставання зі своїми близькими через їхню смерть.

На вікні знаходились п'ять квіткових горщиків, але поки в них крім землі, нічого не було видно. В одну з неділей йшов дощ, небо було похмуре. Повернувшись з богослужіння, діти попросили тітку Ганну розповісти про Воскресіння Христове. Але в неї не було можливості зробити це. Тоді Рома вирішив сам розповісти цю історію. Діти, а ви хотіли б послухати про Воскресіння Христове? Добре, я вам розповім про це, але пізніше. А поки послушайте продовження розповіді.

- А скільки днів залишилося до Великодня?

-

Можливо,
Віра у нас маленька,
зате Бог Великий

сш.10

запитала Ліда.

- Ще багато часу, адже і Різдва ще не було, - відповіла тітка Ганна.

Дні ставали холоднішими і темнішими, і дітям не хотілося виходити з теплих кімнат. Тільки до Тома в теплицю вони йшли з радістю. Там вони милувалися квітами, і їм здавалося, що вони в Індії.

Настали Різдвяні свята, Рома з Лідою, завдяки ялинці і радості, отриманої на святі, примирилися з англійською зимою.

Одного дня Рома з Лідою приїшли в сторожку до Тома. І він з тасмичним виглядом сказав їм:

- Загляньте в горщик для квітів.

Діти заглянули в горщик, і маленька Ліда весело засміялася, плескаючи в долоні:

- Який маленький, малюсінький зелений паросток! Нарешті він виходить із землі!

- Подивися, в інших горщиках теж щось видніється! - вигукнув Рома.

- Як чудово все створив Бог! Невже вони виростуть на Великдень і розквітнуть?

Ранок свята світлого Христового Воскресіння був чудовим: небо було чисте і безхмарне, повітря було наповнене ароматами квітучих садів і квітів, птахи весело співали Творцю.

Рома і Ліда прокинулися рано. Вони спустилися вниз поздоровити тітоньку. Потім всі охайно одяглися і пішли на богослужіння. Церква, прикрашена прекрасними квітами, радісний спів і читання Божого Слова про воскресіння Христове наповнило дитячі серця особливою радістю.

Після зібрання діти разом з Томом пішли до могилок. Коли діти підійшли, то були здивовані - на кожній могилі стояло по одному горщику, але вони були прикриті мохом, а в кожному з них була струнка, біла лілія, осяяна променями яскравого сонця. Дивлячись на них, дідусь Том зі сльозами промовив:

- І тоді буде даний кожному з них білий одяг. Із смерті - життя, от чому навчають ці лілії. Милосердний Господь вчить мене через них кожен Великдень, - промовив Том.

- Але на Великдень не воскресли мертві люди, а тільки квіти, - сказав Рома.

- Проте, згодні до нового життя воскресли деякі душі, почувши про розп'ятого і воскреслого Господа Ісуса! - мовив Том.

А	Б	В	Г	Д	Е	Є	Ж	З	И	І	Ї	Й	К	Л	М
■	□	▣	▤	▥	▦	▧	▨	▩	▲	△	▶	▷	▼	▽	◆

Н	О	П	Р	С	Т	У	Ф	Х	Ц	Ч	Ш	Щ	Ю	Я	Ь
◆	○	◎	●	◐	◑	◒	◓	◔	◕	☆	☼	★	☼	♫	♣

- Найближчим часом запланований розгляд законопроекту «Про внесення змін до деяких законів України відносно відкриття релігійними організаціями навчальних закладів» (регістр. № 2729), у Комітеті з питань культури й духовності й Комітеті з питань науки й освіти. Законопроект передбачає визнання релігійних організацій суб'єктами права відкриття світських навчальних закладів різних форм і рівнів акредитації, вже давно стало в суспільстві актуальною проблемою. З цього питання Всеукраїнська Рада Церков і релігійних організацій протягом останніх декількох років неодноразово зверталася до керівництва держави.
- На будівництво церкви протягом доби зібрано пожертв у сумі 19 мільйонів доларів. Участь у масовому заході для будівництва нової церкви в Сінгапурі взяли 22 000 добровольців.
- Обама отримав лист: "Що було б, якби твоя мама зробила аборт?" Понеділок, 30 березня пройшов у США як день Червоного конверту. Нова ініціатива американських католиків полягала в пересиланні на ім'я президента Барака Обами порожніх червоних конвертів у знак протесту проти легалізації абортів у США.
- 30 березня 2009 року в м. Донецьку пройшла регіональна міжконфесійна нарада «Посилення ролі Церков і релігійних організацій східного регіону України в профілактиці й контролі над епідемією ВІЛ/СНІД».
- У Національному університеті «Острозька академія» 28 березня 2009 року відбувся Всеукраїнський фестиваль уроків з християнської етики. У рамках фестивалю презентувалися програми «Основи християнської етики» для учнів 7-9 класів, учбово-методичний комплекс для учнів 6 класу, посібники для викладачів християнської етики. Учасники фестивалю також обговорили проблеми вивчення досвіду викладання основ християнської етики в Рівненській області.
- Відзначаючи 1 квітня і жартуючи над близькими й знайомими, мало хто задумується над історією виникнення цієї дати. І багато хто будуть здивовані, довідавшись, що 1 квітня тісно пов'язане з історією християнства. Саме 1 квітня, як вказує нам місяцеслов, виданий в 1869 г., воскрес Ісус Христос. Саме 1 квітня Папа римський Григорій XIII заочаткував новий григоріанський календар, який прийшов на зміну старому юліанському.
- Українські депутати прийняли закон щодо таємниці сповіді. 31 березня 2009 року під час пленарного засідання Верховна Рада України прийняла в першій читанні (за основу) проект Закону про внесення змін у Кримінально-процесуальний кодекс України щодо дотримання таємниці сповіді (регістр. № 1308)
- Майно пастора церкви "Посольство Боже" Сандея Аделаджа й самої церкви може бути арештоване у зв'язку з розслідуванням причетності Сандея Аделаджа до афери "Кінгз Кепітал". Про це заявив начальник відділу по розслідуванню особливо важливих справ Головного слідчого управління МВС Віталій Мехед.
- 30 березня 2009 року відбулося засідання Урядового комітету з питань гуманітарної і соціальної політики, керівництво яким здійснює Віце-прем'єр-міністр Іван Васюник. Урядовий комітет розглянув питання, пов'язані з удосконаленням взаємодії Державного комітету України по справах національностей і релігій з регіональними органами по справах національностей і релігій.
- 29 березня стартувала 7-ма всеукраїнська першість християнських молодіжних команд з брейн-рингу, яка проводиться за підтримки Інституту Розвитку Християнського Лідерства й Альянсу Християнських Інтелектуальних клубів (АХІК). Відбіркові ігри будуть проведені в чотирьох містах – Рівне (для команд Західної України), Дніпропетровську (для центральних областей), Каховці (для Миколаївської й Херсонської областей) і Саках (для кримського регіону).
- У Києві відкриють католицьку загальноосвітню школу. Плани організаторів створення в столиці України загальноосвітньої католицької школи оприлюднив 30 березня «Католицький медіа-центр». Ініціатори цього проекту відзначають, що потреба у відкритті такої школи більша, оскільки «у нашому суспільстві спостерігається занепад духовності й моралі. Однією з вагомих причин цього є нестача послідовного релігійного навчально-

виховного процесу підростаючого покоління. За переконанням ініціаторів створення католицької загальноосвітньої школи, світська школа віддає перевагу передачі знань і мало уваги приділяє моральному й духовному вихованню особистості, які пропонує християнська традиція. Як показує досвід інших країн, католицькі школи здатні на відмінно забезпечити повноцінне формування людської особистості шляхом гармонічного розвитку фізичних, інтелектуальних і моральних якостей. Як приклад наводяться Республіка Польща й Франція, де католицькі загальноосвітні школи вважаються престижними навчальними закладами і користуються великим попитом. У Києві, як стверджують ініціатори створення такої школи, діють декілька християнських (зокрема, протестантських) шкіл, а католицької немає взагалі. В 2008 році почала діяти ініціативна група, до складу якої ввійшли представники духовництва, педагоги, батьки й інші, зацікавлені у всебічному розвитку дітей у дусі загальнолюдських християнських цінностей.

- Україна найрелігійніша країна в світі. Майже 90% українців є віруючими, свідчать дані соціологічного дослідження, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології в рамках співробітництва із програмою Міжнародного соціального дослідження (ISSP). 53% респондентів погодились з твердженням "Я вірю в Бога зараз і завжди вірю", при цьому кожен п'ятий (21%) заявив про те, що раніше не вірив у Бога, однак став віруючим зараз. Як з'ясувалося, більш релігійними в Україні є жінки. До категорії тієї або іншої релігійної громади віднесли себе 95% опитаних жінок, у той час як серед чоловіків – лише 83%. Невіруючими назвали себе 16% опитаних чоловіків, у той час як серед жінок таких виявилось лише 5%. Дані дослідження також свідчать про те, що серед жителів західного регіону країни до категорії віруючих відносяться 97% респондентів, найменша частина віруючих – на сході країни (84%). 62% опитаних українців заявили про свої православні релігійні погляди, 6% – про греко-католицькі і 27% – про інші. 71% респондентів повністю або майже повністю погоджуються із твердженням, що різні релігійні групи повинні мати рівні права на Україні, 75% – з тим, що необхідно поважати всі релігії. Але навіть серед респондентів, які стверджують, що вони релігійні, 34% заявили, що просто вірять в існування вищих сил, 16% - читають молитви і ходять до церкви, 14% - живуть із Богом у душі, для 10% віра полягає в дотриманні заповідей, 5% чекають від Бога допомоги, 19% опитаних вважають, що вірувати повинен кожен.
- Труднощі допомагають людям прийти до Христа. Дослідження служби Gallup, проведене в 143 країнах світу, показало, що чим бідніша країна - тим більш релігійне її населення. В цілому, релігія процвітає в найбідніших країнах, де середньостатистична людина одержує не більш \$2 тис. у рік. Там 92% респондентів стверджують, що релігія відіграє вкрай важливу роль у їхньому житті.
- Фінансова криза, яка розгорнулася у світі, не має національних ознак. Вона боляче вдарила по всіх без винятку країнах і позначилася насамперед на положенні працюючих людей. Важкі часи переживають і українці - як ті, хто працює на вітчизняних підприємствах, так і ті, хто свого часу виїхав у пошуках кращої долі за кордон. Для останніх дедалі актуальнішою залишається дилема: повертатися додому, чи ні? Адже в Україні перед ними можуть стати нові проблеми. Чи не опиняться вони в ролі чужих серед своїх?
- Інститут релігійної свободи допоможе церквам одержати земельні ділянки в постійне користування. Юридична консультація має на меті допомогти українським Церквам і релігійним організаціям України правильно скористатися змінами законодавства, які дозволяють їм одержувати земельні ділянки в постійне користування. Ключовою темою консультації є шляхи переоформлення релігійними організаціями права оренди земельної ділянки на право постійного користування. Як відзначається в документі, релігійні організації можуть безкоштовно користуватися земельними ділянками тільки у випадку одержання їх у постійне користування. Це в свою чергу робить можливим застосування передбаченої законом пільги по сплаті земельного податку у вигляді звільнення від нього.

Терміново потрібні віруючі !!! Звертатися за нижче поданими адресами.

РІВНЕ Богослужіння проходить: вул. Пересопницька 200 неділя, о 10 год. Тел. (0362) 226-777	СВАЛЯВА Богослужіння: неділя, о 13 год. вул. Ломоносова 14 Тел. (03133) 7 - 30 - 61
СТЕПАНЬ Богослужіння: неділя, о 13 год. вул. Олени Теліги, 27 Тел. (03655) 4 - 11 - 77	КИЇВ Богослужіння: неділя, 11 год., просп. Лісовий 12-6 Тел. 524 - 68 - 14
РІДНА УКРАЇНКА Богослужіння: неділя, 14 год., медичний пункт Тел. (05539) 3 - 32 - 58	ТАВРІЙСЬКЕ Богослужіння: неділя, 10 год., Лісна, 71 Тел. (05539) 4-32-39
ЗАКАРПАТСЬКА РЕФОРМАТСЬКА ЦЕРКВА	Богослужіння на українській мові є в:
УЖГОРОД Богослужіння: неділя, 10.00 Пл.. Жупанецька 4,	Мукачеве - вул. Духновича 72, о 10.00 Перечин, Вишкове, Білки.
ЄВ. ПРЕСВІТЕРІАНСЬКА ЦЕРКВА УКРАЇНИ	
м. Одеса тел. (0482) 37-15-19 м. Київ тел. (044) 246-75-76 м. Херсон тел. (0552) 22-54-35 м. Черкаси тел. (0472) 64-45-13	м. Миколаїв тел. (0512) 43-05-16 м. Ізмаїл вул. Кірова 14 м. Белгород - Дністровський тел. (04849) 22-397 м. Харків вул. Артема 38

ХРИСТИЯНСЬКА БІБЛІОТЕКА

Української Євангельсько-Реформованої Церкви

Біблії, книги, відео- та аудіо продукція, сувеніри

м.Свалява, вул..Борканюка (біля муз.школи)

тел.80506665549

працюємо: пон.-п'ятн.: 10.00-16.00

Технічний редактор: Мурза Еріка
Члени редколегії: Мурза В.В.,
Пилипенко В.В., Молнар Шандор

НАША АДРЕСА:
вул.Визволення 164/1, м.Свалява
Закарпатська область, Україна, 89300
Телефон редакції: 8(03133)73061
e-mail: uerc@ukr.net

Тираж видання: 1000 примірників.
Періодичність – раз у два місяці
Газета розповсюджується за пожертви

**Вігвідайте сайт Свалявської
громади в Інтернеті
www.uerc.ho.ua**

**Великими були багато вчителів,
воскрес - тільки Один**

Нагадай мені, Боже...

Нагадай мені, Боже, хворобою, що існують хворі, щоб умів їх розуміти і не забув про них.
Нагадай мені терпінням, Боже, про страждаючих, щоб не забув співчувати і плакати.
Нагадай мені приниженням, Боже, про відкинутих, щоб не вознесився надто високо над іншими і не забув про забутих.
Нагадай мені образою, Боже, про скривджених, щоб не забув біль душі, коли виникне бажання когось образити.
Нагадай мені голодом, Боже, про бідних і знедолених, щоб не забув дивитись в очі потребуючим і підтримати їх чим зможу.
Нагадай мені, Боже, красою цього світу, щоб пригадав собі, що я є створений на Твій образ і подобу, і що покликаний продовжувати Твоє діло творення.
Нагадай мені гріхом, Боже, про грішних людей, щоб не осуджував їх, а співчував і молився за навернення.
Нагадай мені, Боже, радістю, що існує радість, і щоб не забув, що життям потрібно радіти.
Нагадай мені, Боже, самотністю, щоб пам'ятав про осуджених несправедливо, щоб відчув на собі самотність і покинутість, і щоб не забув душевного болю самотності людини.
Нагадай мені, Боже...
Не забудь про мене, Боже.
Ти знаєш, що я часто можу захопитись тим, що мене віддаляє від реальності життя.
Ти знаєш, як я потім блукаю, щоб повернутись до щоденності.
Тому нагадай про те, що є довкола, що біля нас, що дубає і в нас самих.
Коли все це мене спіткає, пригадай мені цю молитву, що я пригадав собі, що Ти мене пам'ятаєш...

Лєся Семіраз

НЕ КАЖИ...

Не кажи: «Отче», якщо кожного дня ти не поводишся, як син.
Не кажи: «Наш», якщо живеш замкнений у своєму егоїзмі.
Не кажи: «Що є на небі», якщо думаєш, тільки про земні речі.
Не кажи: «Нехай святиться ім'я Твоє», якщо ти це ім'я не прославляєш.
Не кажи: «Нехай прийде Царство Твоє», якщо ти його сприймаєш, як матеріальний добробут.
Не кажи: «Нехай буде воля Твоя», якщо ти не приймаєш її, коли для тебе вона є болючою.
Не кажи: «Хліб наш щоденний, дай нам сьогодні», якщо ти не переживаєш за людей, які голодні.
Не кажи: «Прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим», якщо ти в своєму серці захоуєш провину на свого брата.
Не кажи: «Не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого», якщо ти не противишся злу.
Не кажи: «Амінь», якщо ти не зрозумів і не сприйняв серйозно слів молитви «Отче наш!»

- Господи, Ти на Хресті переніс страшні муки. Чи люди хоч цінують достойно Твою любов і розуміють те, що Ти для них зробив?
Христос відповів: «Ні, ще не свідомі того. На сьогодні лише кілька чоловік в Палестині знають про це».

Гавриїл заклопотано сказав:

- Що ж Ти зробив для того, щоб всі дізналися про Твою любов?

Христос відповів:

- Я попросив апостолів Петра, Андрія, Якова й Івана, а також кількох інших, щоб розповідали людям про Мене. Ті, які довідаються про це, скажуть іншим людям, а ті будуть передавати цю вістку далі, аж доки останній чоловік у найвіддаленішому закутку землі почує про те, як Я віддав задля них своє життя, бо так сильно полюбив їх.

Гавриїл скептично нахмурих брови:

- Ну так, це чудово, але що буде, якщо Петрові та іншим апостолам набридне безперестанку говорити про це? Що станеться, коли люди, які прийдуть після них, забудуть про це? У Тебе, напевно, є ще запасні, додаткові плани на цей випадок?

Христос відповів: «Ні, Я більше нічого не запланував, Гавриїле. Я розраховую на цих людей».

Божий план - це ти.